

DOMAİN ALAN ADLARI VE HESAPLARININ HACZİ

Atilla DİNGİL - Sakarya 2.İcra Müdür Yardımcısı

GSM: 0 507 463 78 02

Domain 'in Türkçe litaratürde karşılığı alan adı olmakla birlikte, domain internete bilgi sunan bir web sitesinin veya hizmetin adıdır.WWW.ATİLLA.COM bir alan adı (domain 'dir).

Domain (Alan Adı) Nedir?

Domain(alan adı), internette yer almak için sahip olmamız gereken kimliktir. Yani alan isimleri web sitelerinin adı ve adresidir. Domain alan adları; bir eşya ya da mal varlığı hakkı kapsamında yer almaz. Almanya Medeni Usul Hukuk ve kanun kapsamında ise ZPO.844/1 VE 857/1Hükümleri sadece alan adları yönünden domain adları üzerinde bir haczin söz konusu olması durumunu işaret etmektedir. Burada ise alan adlarının haczinde borçlar kanunu hükümlerine göre hareket edildiği (Hak söz konusu olduğundan) anlamını bulmaktadır.

Konuyu iyice kavramak adına İnternet kavramlarını bu konuda konuyu kavramak adına işimize yarayacak bazı kavramları incelemek ve bilmekte de fayda vardır. Özellikle Alman Hukuk, ABD ve Finlandiya Hukuk sisteminden dünyaya yayılan bir yeni bir alan olması (Domain Alan Adların Haczi) Müessesini detaylıca incelemekte fayda vardır.

1) IP Adresi

İnternet üzerinde tanımlı olabilmek için Internet Protocol (IP) numarasına ihtiyaç duyulur. Bu na IP Adresi denilmektedir. İnternet üzerindeki her bilgisayarın bir IP adresi vardır. Çünkü bilgisayarlar birbirlerine bu IP adresleri üzerinden bağlanırlar. Domain adı ise bu IP adresinin daha anlaşılır bir görüntüsüdür.

2) DNS (Domain Name System)

Domain Name System yani domain isimlendirme sistemi denilen DNS, IP adresleri ile alan adı arasındaki bağlantıyı kurmak amacıyla geliştirilmiş bir sistemdir.

3) Domain Uzantıları

Domain uzantıları web sitelerini yapıma amaçlarına göre özelleşmesi için kullanılırlar. Bu uzantılar şu şekildedir.

com: Ticari kuruluşlar için

net: Çalışma alanı internet olan kuruluşlar için

org: Dernekler, Organizasyonlar için

gov: Devlet kuruluşları için

edu: Eğitim kuruluşları için

mil: Askeri kuruluşlar için

ac: Akademik kuruluşlar (Bazı ülkelerde ise karşılığı .edu dur)

tv: Tuvalu adlı bir ülkeye ait domain uzantısıdır. Televizyon kanalları tarafından rağbet görmektedir.

tr uzantılı alan adları

com .net .org .info .com.tr .tc .tv .de .xxx .co.uk .gen.tr örnekleri de verilebilir.

Nic.tr (".tr" Alan Adları) Yönetimi, 1991 yılından bu yana Türkiye'yi ilk olarak İnternet'e bağlayan Orta Doğu Teknik Üniversitesi ODTÜ bünyesinde, ICANN bünyesinde verilmektedir.

Türk Hukukunda Alan adlarının haczinin mümkün olup, olmadığı, tr ve com uzantılı.tv uzantılı alan adlarının haczinin sorunu, alan adları tescil sistemine neden ihtiyaç duyulduğu, alacaklı borçlu arasında yurt dışında olduğu gibi örneğin Almanya'daki DENIC (Alan adları Yönetim ve İşletme Şirketleri) arasında sözleşmelerden doğan yükümlükler olmamakla birlikte, sicil kaydının terkinin, yenilenmesi, değiştirilmesi, düzeltilmesi, kısıtlanması, sürdürülmesi konusunda alan adlarının tescili sistemi henüz ülkemizde yoktur ancak buna paralel ODTÜ te alan adları tescil sistemi, haczi ve paraya çevirme usulü, nasıl, nerede paraya çevirme ve satış işlemleri ve tescili yapılabilir, alan adların haczi mümkün müdür, icra iflas kanununda nasıl bu konu ele alınabilir açısından incelemek gerekirse;

1)Alan adlarının haczi nasıl olur.

2)Alan haczi (Domain) Tescili nasıl yapılır.

3)Tescil ve sürdürülebilirlik nasıl olur.

4)Alan adlarının haczi yapıldığı varsayımına dayanarak satışı ne şekilde yapılır.

5)Alan adlarının hukuki açıdan borçlar hukuku bağlamında inceleme konusu yapılması gerekir mi?

Alan ismi (Domain) -Web sitelerinin haczi mümkün müdür değil midir?

Bu soruya yanıt ararken öncelikle Türkiye de uygulaması nasıl ona bakmakta fayda vardır;

İcra İflas Kanununun 82 ve 83. Maddesinde haczi caiz olan mallar ve haczi kısmen caiz olmayan mallar ayrımında bu iki maddenin tüm fıkraları incelendiğinde alan hacizleri internet, web siteleri, haczi belirtilmemiştir. Bunun yanı sıra İcra İflas Kanunu açık amir farklı bir hükümde zikretmemiştir.

İİK 82-83.Maddeleri kapsamında kesin olarak haczi yapılır veya yapılmaz sonucuna ulaşmamızın zor ve kati olarak kesin bir yargıya varmamıza en gel olduğunu görürüz.

Ancak konuya ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU (Kanun No. 5809 - Kabul Tarihi: 5/11/2008) açısından bakarsak;

Hacedilmezlik ve haberleşme hizmetlerinin sürekliliği

MADDE 34 – (1) Elektronik haberleşme hizmetleri ile ilgili olarak abone veya kullanıcılara tahsis edilen frekans, numara ve hat kullanımı ile internet alan adları gibi intifa ve kullanım hakları ile işletmecilerin yetkilendirmeleri hiçbir şekilde hacedilemez.

(2) Genel güvenlik ve asayişe yönelik haberleşmelerden kapsamı Kurum tarafından belirlenmiş olanlar her ne sebeple olursa olsun kesintiye uğratılamaz.

İnternet alan adları

MADDE 35 – (1) İnternet alan adlarının tahsisini yapacak kurum veya kuruluşun tespiti ile alan adı yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Bunun yanı sıra İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin (Resmî Gazete: 7.11.2010/27752) bazı maddelerini incelemekte fayda vardır.

Alan adlarının yapısı

MADDE 5 - (1) Alan adlarının yapısı “a.b.tr” ve “a.tr” şeklindedir. Her iki yapıya özel hususlar bu Yönetmeliğin ekinde düzenlenmiştir.

Alan adı tahsisi

MADDE 8 – (1) Alan adı tahsisleri belgeli veya belgesiz olarak iki yöntemle yapılır.

(2) Belgesiz alan adı tahsisi “ilk gelen ilk alır” kuralının geçerli olduğu tahsislerdir. İlk gelenin tespitinde, alan adı başvurusunun TRABİS’e ulaştığı zaman kaydı esas alınır.

(3) Belgeli alan adı tahsisi, ilgili bilgi ve/veya belgelerin başvuru sahibi tarafından KK’ya verilmesini ve bu bilgi ve/veya belgelerin TRABİS’e ulaştırılmasını müteakip yapılan tahsislerdir. Belgeli olarak tahsis edilecek alan adları bu Yönetmeliğin ekinde düzenlenmiştir.

(4) KK’ların, TRABİS üzerinden başvuru işlemlerini tam ve doğru olarak tamamladıkları ve ücretini ödedikleri alan adları, başvuru sahiplerine tahsis edilir.

(5) Alan adı bir defada en az bir en fazla beş yıl süre için tahsis edilir.

Satış ve devir

MADDE 13 – (1) Alan adları satılabilir veya devredilebilir.

(2) Satış veya devir işleminin gerçekleşmesi için hizmet alınan KK’nın İnternet sitesinde yer alan ilgili formun tam ve doğru olarak doldurulması gerekir. KK’nın, TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlaması halinde alan adının satışı veya devir işlemi doğrultusunda ilgili alan adı sahibi değişikliği gerçekleştirilir.

(3) Gerçek kişilerin ölüm, gaiplik, gaiplik karinesi gibi durumlarında alan adı yasal mirasçılara devredilebilir.

(4) Satılan veya devredilen alan adının kullanım süresi değişmez.

5809 Sayılı kanununun 34 maddesi 1.fikrası doğrultusunda bakıldığında Alan İsimleri(Domain) hesaplarının haczedilemeyeceği kesin olarak belirlenmiş olur.

Sonuç olarak İnternet Alan İsimleri(Domain)-Web Siteleri haczi Kati suretle mümkün değildir.

Ezcümle bunların haczi mümkün değildir.

Bunun yanı sıra İnternet Alan Adları yönetmeliği hükümleri de irdelendiğinde aynı sonuca varılmaktadır.

Yabancı ülkelere ait yabancı uyruklu alan adlarının yani İNGİLTERE' 'ye ait bir Web Sitesinin ya da domain hesabının Türkiye de haczedilmesi düşünülemez.

Çünkü Sınır ötesi veya Sınır aşırı ülkelerde kurulan ve faaliyet gösteren tamamen o ülkenin kendi hükümlerlik sahası içerisinde kalan bu alan isimleri (domain) hesapları veya web siteleri Türk Yargı Makamlarınca veya icra organlarınca denetlenemez bu alan isimleri domain hesapları da haczedilemez

Her ülke kendi ulusal sınırları içerisinde hükümlerlik yetkisini kullanır.

İcra iflas Organları sadece kendi yargı çevresi (görev bölgesi) içerisinde hizmet vermektedir.

Örneğin Almanya Plakalı bir araca Türk icra organları tarafından haciz konulamaz. Ya da alan adı Finlandiya da tahsis edilmiş ise Türk İcra Organları bu alan adını haciz edemez, satışını isteyemez.

TR. uzantılı alan adları da 5809 sayılı yasanın 34.maddesi hükümlerince haczedilemez bu cihetle İster yerli menşeli ister yabancı menşeli olsun alan adları Türkiye Sınırları içerisinde haczedilemez.

Ancak Burada bir istisnayı belirtmekte fayda vardır hosting ve reklam gelirleri haczi yapılabilmesine 89.Maddeye göre haciz ihbarnamesi gönderilmesi bunun yanı sıra reklam gelirlerinin haczi için haciz ihbarnamesi gönderilmesinde sakınca yoktur.

Alan isimleri domain hesapları haczedilmiş olduğunda bunların satışının yapıp paraya çevrilmesi işleminde Türkiye 'de uygulama sahası olmadığını bilmekte fayda vardır.

Nic.tr Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) bünyesinde (ENFORMATİK ENSTİTÜSÜ), ICANN ve IANA bünyesinde çalışmalarına devam etmektedir. Natro Communication Ltd., yetkili ".tr" alan adı kayıtları için TÜRKİYE 'DE yetkili operatördür.

Almanya ve Finlandiya, Norveç Gibi ülkelerde ise bu işlemler internet hukuk paralelinde oldukça gelişmiştir. 06/06/2014

KAYNAKLAR:

- 1) Yrd. Doç. Dr. Serdar Kale
- 2) Av. Erdem Turan